ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1965

Vyhlásené: 07.04.1965 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

33

ZÁKON

z 25. marca 1965

o úhrade nákladov vznikajúcich štátu z úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení na zdraví (o regresných náhradách)

Socialistická spoločnosť vytvorila potrebné predpoklady, aby ľudský život a zdravie boli v podmienkach života a práce čo najviac chránené. Napriek tomu dochádza k početným úrazom, chorobám z povolania a iným poškodeniam na zdraví, ktoré nielen ohrozujú životnú úroveň postihnutých osôb a ich rodín, ale spôsobujú aj veľmi značnú spoločenskú škodu, najmä zaťažujú štát značnými výdavkami z celospoločenských prostriedkov na odčinenie, prípadne zmiernenie vzniknutých následkov. Pritom príčinou týchto poškodení na zdraví býva ponajviac porušenie právnych povinností. Tieto skutočnosti ukazujú, že organizácie i občanov treba viac ako doteraz viesť k tomu, aby dodržiavali povinnosti súvisiace priamo či nepriamo s ochranou života a zdravia. Jedným z prostriedkov takej výchovy je požiadavka, aby znášali aspoň časť nákladov, ktoré vznikli spoločnosti tým, že spôsobili niekomu poškodenie na zdraví alebo smrť. Vychádzajúc z týchto skutočností Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

(1) Ak organizácia alebo občan zavinili, že niekomu bolo spôsobené poškodenie na zdraví alebo smrť (ďalej len „poškodenie zdravia“), sú povinní zaplatiť štátu regresnú náhradu.

(2) Regresnú náhradu tvorí náhrada nákladov liečebno-preventívnej starostlivosti, vyplatených dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového zabezpečenia, prípadne iných nákladov vynaložených spoločnosťou.

§ 2

(1) Za zavinenie organizácie sa považuje každé porušenie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ako aj nedbanie na záväzné pokyny dané pri výkone dozoru podľa týchto predpisov (ďalej len „porušenie predpisu“), pokiaľ ich spôsobili v rámci plnenia úloh organizácie tí, ktorí plnili jej úlohy.

(2) Organizácia, ktorej sa preukázalo porušenie predpisu, zbaví sa povinnosti na regresnú náhradu, ak preukáže, že k poškodeniu zdravia došlo výlučne zavinením poškodeného alebo že porušeniu predpisu nemohla zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od nej požadovať. Svojej povinnosti sa však nemôže zbaviť poukázaním na to, že plnila opatrenia nadriadených orgánov.

(3) Ak organizácia preukázala, že poškodeniu zdravia nemohla zabrániť, pretože iná organizácia nesplnila záväzok, má povinnosť na regresnú náhradu táto organizácia, pokiaľ nepreukáže, že svoj záväzok nemohla splniť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od nej požadovať.

(4) Ak poškodenie zdravia je priamym dôsledkom porušenia predpisov alebo nesplnenia záväzku niekoľkých organizácií, zaplatia tieto organizácie regresnú náhradu pomerne. To platí aj vtedy, ak poškodenie zdravia je priamym dôsledkom zavinenia organizácie a občana.

(5) Zavinenie občanov aj ich spoločná zodpovednosť sa posudzuje podľa Občianskeho zákonníka.

§ 3

Výška náhrady sa určí

a) výškou nákladov liečebno-preventívnej starostlivosti podľa ustanovených sadzieb,

b) výškou skutočne vyplatených dávok nemocenského poistenia,

c) pevnou sumou v prípade čiastočnej invalidity, invalidity alebo smrti poškodeného; pri určení tejto sumy sa vychádza z kapitálovej hodnoty priemerného invalidného dôchodku (čiastočného invalidného dôchodku) vypočítanej podľa priemerného veku dôchodcov.

§ 4

(1) Ak sa v tom istom závode alebo na tom istom pracovisku opakuje poškodenie zdravia vzniknuté z tých istých príčin, o odstránenie ktorých sa organizácia dostatočne nestará, môže sa k regresnej náhrade za také opakované poškodenie zdravia uložiť primeraná prirážka, najviac však vo výške samej regresnej náhrady. Túto prirážku možno uložiť len na návrh príslušného orgánu dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci. Občanovi možno takúto prirážku uložiť vtedy, ak opätovne spôsobil poškodenie zdravia úmyselne alebo v opilosti.

(2) Ak má povinnosť na regresnú náhradu občan, nesmie výška regresnej náhrady ani s prirážkou presiahnuť 10 000 Kčs, a ak ide o poškodenie zdravia, ktoré spôsobil úmyselne alebo v opilosti, sumu 20 000 Kčs.

(3) Všetky ďalšie ustanovenia o regresnej náhrade sa týkajú aj prirážky k nej.

§ 5

Podklady pre rozhodovanie o regresných náhradách zisťujú okresné ústavy národného zdravia. V určených menej závažných prípadoch o regresných náhradách aj rozhodujú; v ostatných prípadoch predkladajú vec na rozhodnutie okresnému národnému výboru a v konaní pred národnými výbormi sú účastníkmi konania.

§ 6

Jednotný postup pri uplatňovaní regresných náhrad a rozhodovaní o nich zabezpečuje Ministerstvo zdravotníctva v súčinnosti s Ústrednou radou odborov, Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia a Ministerstvom financií; vydáva aj pokyny potrebné na tento účel.

§ 7

(1) Právo štátu na regresnú náhradu zaniká, ak uplynuli tri roky od prvého dňa roku nasledujúceho po tom, keď došlo k poškodeniu zdravia alebo keď bola zistená choroba z povolania, pokiaľ nebola regresná náhrada v tejto lehote priznaná.

(2) Právoplatne priznané regresné náhrady možno vymáhať najneskoršie do jedného roku po uplynutí lehoty ustanovenej v odseku 1 pre zánik práva. Ak bola splatnosť regresnej náhrady odložená až na čas po uplynutí lehoty pre zánik práva, začína sa lehota na vymáhanie až odo dňa, na ktorý bola splatnosť odložená.

§ 8

(1) S výnimkou regresných náhrad, ktoré sa vyporiadúvajú bez uplatnenia alebo ktoré uplatňujú iné orgány než ústavy národného zdravia, platia sa regresné náhrady okresnému národnému výboru, ktorý tiež spravuje ich výnos.

(2) Výnos regresných náhrad, ktorý spravujú okresné národné výbory, sa použije na financovanie zariadení a opatrení slúžiacich na lepšie zabezpečenie ochrany života a zdravia, najmä predchádzaniu a liečeniu úrazov a chorôb z povolania, a to či už ide o zariadenia a opatrenia štátu alebo socialistických organizácií.

(3) O použití výnosu regresných náhrad podľa odseku 2 rozhodujú národné výbory po vypočutí orgánov Revolučného odborového hnutia a výrobného družstevníctva, ako aj orgánov hygienickej služby a iných orgánov štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci.

§ 9

(1) Predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci (§ 2) sa rozumejú pre účely tohto zákona tie isté predpisy ako pre účely odškodňovania pracovných úrazov a chorôb z povolania.

(2) Pri posudzovaní, či organizácia porušila predpis, nemožno sa dovolávať len všeobecných ustanovení, podľa ktorých organizácia má urobiť všetko, aby nedochádzalo k poškodeniu zdravia.

§ 10

(1) Organizácia alebo občan, ktorých povinnosť na regresnú náhradu sa prerokúva, sú povinní poskytovať potrebnú súčinnosť, najmä sú povinní ústavu národného zdravia alebo národnému výboru v určenej lehote predložiť potrebné podklady a vyjadriť sa o dôvode svojej povinnosti na regresnú náhradu.

(2) Aj iné organizácie a orgány sú povinné v medziach svojej pôsobnosti pomáhať pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona a z predpisov vydaných na jeho vykonanie, najmä sú povinné s urýchlením vyhovovať dožiadaniam o predloženie podkladov a o oznámenie potrebných údajov alebo odborných vyjadrení.

(3) Orgány Revolučného odborového hnutia pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie úzko spolupracujú a najmä spolupôsobia pri zisťovaní podkladov pre rozhodovanie o regresných náhradách.

§ 11

Ministerstvo zdravotníctva vydá po dohode s Ústrednou radou odborov, Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia a Ministerstvom financií predpisy na vykonanie tohto zákona. V týchto predpisoch najmä upraví výšku regresných náhrad, spôsob konania o regresných náhradách, možnosť povolenia splátok alebo iného odloženia splatnosti, zníženia, prípadne odpustenia regresnej náhrady, ako aj použitie výnosu regresnej náhrady a rozhodovanie o ňom; takými predpismi môže aj obmedziť rozsah uplatňovania regresných náhrad alebo ustanoviť, že sa niektoré regresné náhrady vyporiadúvajú bez uplatnenia.

§ 12

(1) Regresné náhrady z poškodenia zdravia príslušníkov ozbrojených síl uplatňujú orgány Ministerstva národnej obrany, regresné náhrady z poškodenia zdravia príslušníkov vojsk a

bezpečnostných sborov Ministerstva vnútra uplatňujú orgány Ministerstva vnútra. Orgány týchto ministerstiev o týchto regresných náhradách aj rozhodujú, pokiaľ smerujú proti príslušníkom týchto útvarov alebo proti organizáciám v pôsobnosti týchto ministerstiev; o regresných náhradách uplatnených týmito orgánmi proti iným osobám alebo organizáciám rozhodujú národné výbory.

(2) Ministerstvo národnej obrany a Ministerstvo vnútra zabezpečujú jednotný postup činnosti vyplývajúcej z tohto zákona, pokiaľ ju vykonávajú ich orgány.

(3) Výnos regresných náhrad, ktoré podľa odseku 1 uplatňujú orgány ministerstiev národnej obrany a vnútra, je príjmom Ministerstva národnej obrany, prípadne Ministerstva vnútra, aj keď o týchto náhradách rozhodli národné výbory.

(4) Ministerstvo národnej obrany a Ministerstvo vnútra môžu po dohode s Ministerstvom zdravotníctva, Ústrednou radou odborov a Ministerstvom financií vydať predpisy na vykonanie tohto zákona vo svojej pôsobnosti.

§ 13

Ustanovenia tohto zákona platia aj o regresných náhradách z poškodení zdravia, ktoré vznikli pred jeho účinnosťou, pokiaľ sa o týchto náhradách už nerozhodlo. Pri týchto náhradách platia však doterajšie predpisy o premlčaní nároku s tým, že premlčacia doba sa skončí najneskoršie 31. decembrom 1968.

§ 14

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1965.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.